

Epidemiologisk lägesbild fågelinfluensa 2026-10-29

Aktuell sjukdom

Högpåtagen fågelinfluensa (HPAI), benämns fågelinfluensa i texten.

Händelsen

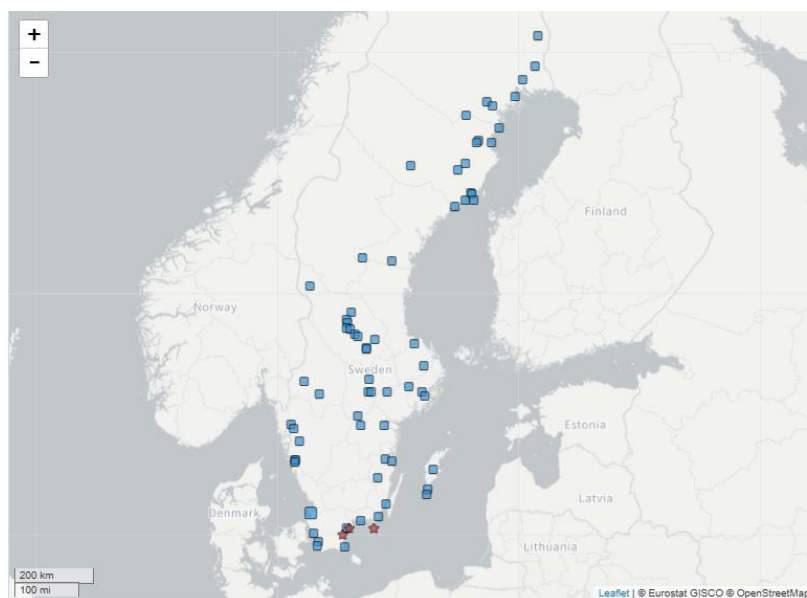
Uppdatering av situationen vad gäller fågelinfluensa. Den senaste veckan har Danmark rapporterat tre fågelinfluensasautbrott hos tama fåglar. Säsongsmissig ökning av risken för utbrott i Sverige föreligger.

Sammanfattning

I dagsläget bedöms smittläget för fågelinfluensa vara mer gynnsamt än i fjol vid samma tidpunkt, men risken för fågelinfluensasautbrott hos fjäderfä bedöms vara ökande i Sverige.

Situationen i Sverige

Under fågelinfluensasäsongen¹ 2025–2026 konstaterades sjukdomen på 11 anläggningar med tama fåglar och hos 135 vilda fåglar i Sverige. Smittläget vid inledningen av fågelinfluensasäsongen 2026–2027 är för närvarande betydligt bättre än för ett år sedan och inga fall av fågelinfluensa har konstaterats sedan 1 oktober. Däremot visar de tre positiva fallen hos vilda fåglar under september på att det finns cirkulation av fågelinfluensavirus i landet, se figur 1. Det senaste utbrottet bland tama fåglar i Sverige konstaterades den 15 augusti 2026.

Figur 1: Karta över övervakningen av fågelinfluensa hos vilda fåglar som ankom till SVA mellan 1 september och 28 oktober 2026 där positiva fynd markeras med röda stjärnor och fåglar provtagna med negativa resultat med blå kvadrater. [Länk till interaktiv karta som uppdateras dagligen.](#)

¹ Fågelinfluensasäsongen definieras här som den epidemiologiska säsongen för fågelinfluensa som löper mellan 1 oktober och 30 september.

Situationen i Europa

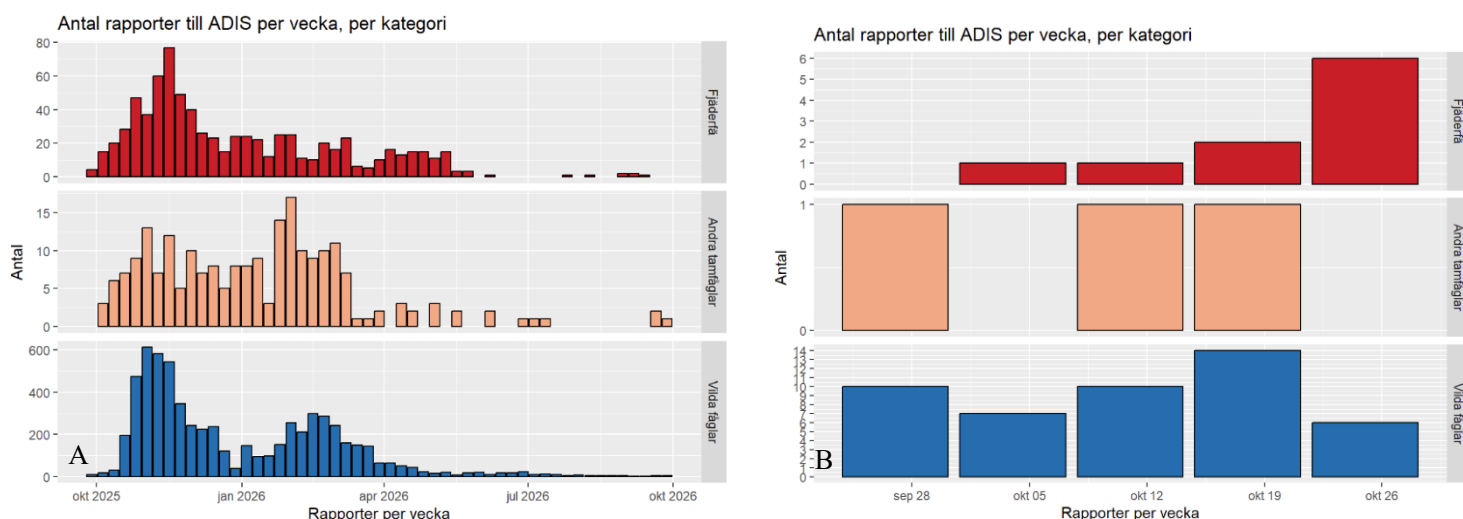
I Europa innebar fågelinfluensasäsongen 2025–2026 förhållandevis få utbrott bland tama fåglar i relation till att smittspridningen bland vilda fåglar var exceptionellt omfattande. Enligt den senaste kvartalsrapporten från Efsa, ECDC och EU referenslaboratorium för fågelinfluensa, IZSVE, låg antalet rapporterade fall hos både tama och vilda fåglar på en säsongsmässigt låg nivå under sommarmånaderna juni–augusti.² Jämfört med motsvarande period tidigare år drabbades dessutom färre kolonihäckande vilda fåglar av fågelinfluensa.

Antal rapporterade fall mellan 1–29 oktober 2026 var: 10 utbrott i fjäderfäanläggningar, 3 utbrott på andra fåglar i fångenskap och 47 fall på vilda fåglar, se Figur 2–3.

De länder i EU som rapporterat utbrott i fjäderfäanläggningar mellan 1–29 oktober var: Danmark (3), Nederländerna (3), Bulgarien (2) och Tyskland (2). Storbritannien har rapporterat 2 utbrott av fågelinfluensa hos fjäderfä sedan 1 oktober 2026. Dessa uppgifter finns inte i EU:s Animal Disease Information System (ADIS) och ingår därför inte i Figur 2–3. Källa: <https://www.gov.uk/guidance/avian-influenza-bird-flu>. Danmarks utbrott rör två anläggningar med kalkoner med 40 000 respektive 27 000 kalkoner samt en småskalig anläggning. Nederländerna har de senaste dagarna rapporterat två utbrott på anläggningar med kommersiella värphöns och ytterligare ett på en småskalig anläggning. Utbrotten har där föranlett att man infört krav på att hålla fjäderfä inomhus i Nederländerna.

De länder som rapporterat flest fall av fågelinfluensa hos vilda fåglar sedan 1 oktober är Island (8), Norge (8), Storbritannien (8), Tyskland (6), Nederländerna (5), Danmark (4), Lettland (4), Italien (3), Rumänien (2), Belgien (2) och Cypern (1). Nederländerna och Lettland rapporterar fågelinfluensafall inom så kallad aktiv övervakning inom SENTINEL-projektet³. Dessa fall påvisades därmed hos till synes friska fåglar.

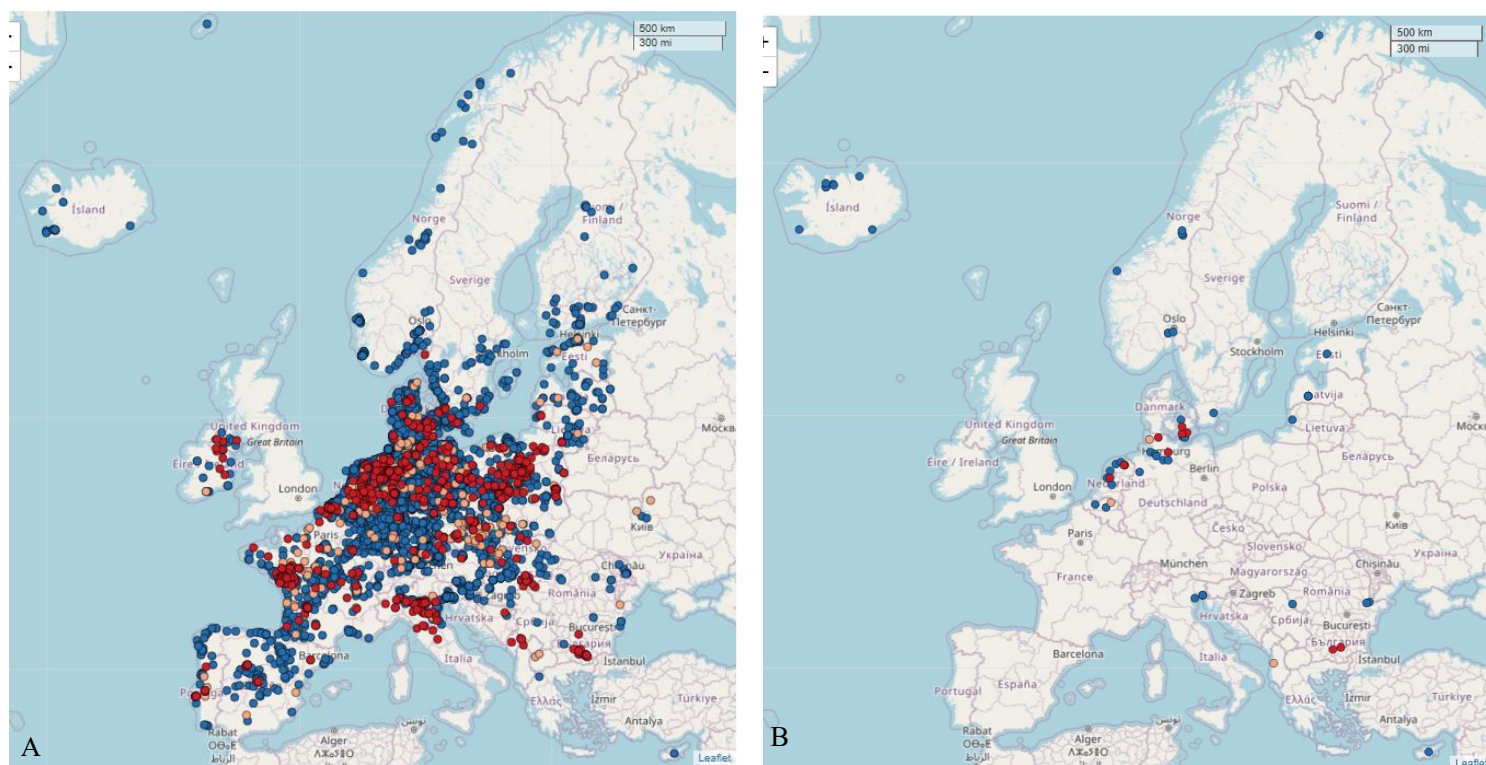
De allra flesta fall av fågelinfluensa som rapporterats sedan 1 oktober har orsakats av högpato- gent fågelinfluensavirus av typen H5N1, klad 2.3.4.4b. Undantagen är samtliga fall på Island och två fall hos vilda fåglar i Norge samt ett fall bland tamfjäderfä i en hobbyflock i Skottland som hade H5N5.

Figur 2: Antal rapporter till ADIS per vecka per kategori. A: konfirmering mellan 1 oktober 2025 – 30 september 2026. B: konfirmering 1–29 oktober 2026. Observera att y-axeln har olika skalor.

² <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2026.10369>

³ <https://sentinelwildbirds.lnu.se/>

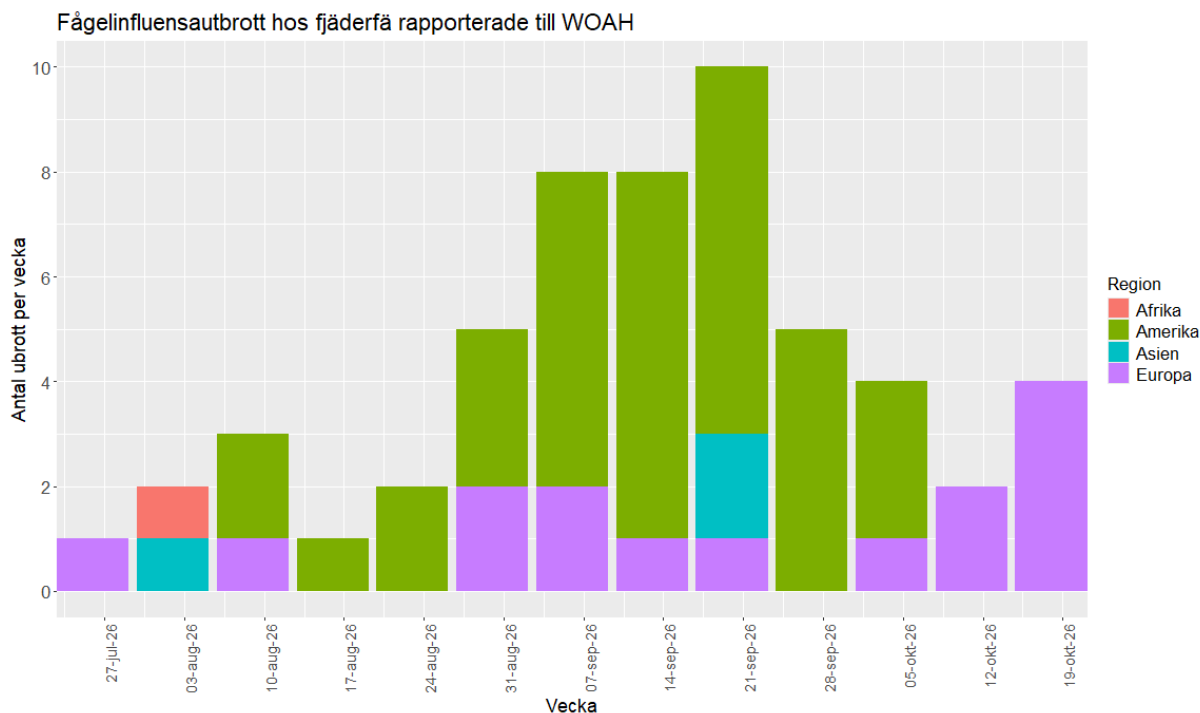

Figur 3. Karta över utbrott av fågelinfluensa på fjäderfä (röd prick), andra fåglar i fångenskap (orange prick), vilda fåglar (blå prick) rapporterade till ADIS. A: konfirmering mellan 1 oktober 2025 – 30 september 2026. B: konfirmering 1–29 oktober 2026.

Situationen globalt

I Figur 4 visas utbrott av högpåtagligt fågelinfluensa hos fjäderfä som rapporterats till Världshälsoorganisationen för djurhälsas databas (WOAH-WAHIS) sedan mitten av juli 2026. Som framgår av figuren har hösten inneburit ett ökat antal utbrott bland fjäderfä i Amerika, främst i USA. Information om fågelinfluensa hos vilda fåglar presenteras inte här eftersom data om global förekomst är bristfälliga, då rapporteringsmönstren varierar mellan länder.

I juni respektive juli 2026 upptäcktes för första gången den aktuella fågelinflusan H5N1, klad 2.3.4.4b bland vilda fåglar i Australien och Nya Zeeland. Sedan dess har viruset fått fortsatt spridning med hög dödlighet hos flera fågelarter och däggdjur, främst i Australien.

Figur 4. Utbrott av högpatogeten fågelinfluensa hos fjäderfä som rapporteras till Världshälsorganisationen för djurhälsa (WOAH) sedan mitten av juli 2026, per vecka per region. Data-uttag 27 oktober 2026. Veckan baseras på rapporterat startdatum för utbrottet. Rutiner för rapportering varierar mellan länder och därmed speglar sannolikt inte data i figuren helt den verkliga globala situationen.

Fågelinfluensa hos däggdjur

Sedan den senaste lägesbilden i augusti har fågelinfluensa påvisats hos ytterligare ett däggdjur i Sverige. Det var en knubbsäl i Skåne län som provtogs i slutet av augusti. Totalt påvisades fågelinfluensa hos sju däggdjur under fågelinfluenzasäsongen 2025–2026 och samtliga var vilda djur, med undantag för en knubbsäl i djurpark. I Europa visar den senaste kvartalsrapporten från Efsa, ECDC och IZSVe att fågelinfluensa hos däggdjur främst har rapporterats hos vilda djur. Antalet fall ökade mot slutet av 2025 och låg kvar på en relativt hög nivå fram till mars 2026, för att därefter minska under sommaren. I USA har det under 2026 rapporterats 123 nya fall av fågelinfluensa hos nötkreatur och i augusti rapporterades det första fallet i landet av fågelinfluensa på en minkfarm.

Bakgrund och aktuell övervakning

Se: <https://www.sva.se/produktionsdjur/fjaderfa/sjukdomar/djursjukdomar-a-o/fagelinfluensa-aviar-influensa-ai> och <https://www.sva.se/amnesomraden/smittlage/smittlage-for-fagelinfluensa>

Antagande och analys

Vi befinner oss nu i en period då risken för utbrott av fågelinfluensa hos fjäderfä ökar säsongsmässigt. Den ökade risken under hösten är kopplad till flyttfåglarnas förflyttningar och utbredning samt till lägre temperaturer, som gynnar virusets överlevnad i miljön.

Antalet konstaterade fall av fågelinfluensa hos vilda fåglar i Sverige tyder i nuläget inte på någon omfattande viruscirkulation. Läget kan dock förändras snabbt. Det är dessutom sannolikt att fågelinfluensavirus sprids bland vilda fåglar utan att orsaka symtom, vilket innebär att smittspridning kan förekomma utan att upptäckas genom den nuvarande övervakningen. Under de

senaste veckorna har fågelinfluensa exempelvis påvisats hos till synes friska gräsänder och bläsänder som fångats in eller skjutits under jakt i Europa. Vidare rapporterar Norge och Danmark flera fall av fågelinfluensa hos vilda fåglar. I Danmark har dessutom tre utbrott hos tamfåglar konstaterats under den senaste veckan. Dessa uppgifter utgör viktiga underlag för riskbedömningen i Sverige.

Sammantaget bedömer SVA att risken för utbrott av fågelinfluensa hos fjäderfä nu är ökande. Samtidigt råder det stor osäkerhet kring omfattningen av viruscirkulationen bland vilda fåglar. I takt med att temperaturen sjunker ytterligare kan risken för utbrott komma att öka.

Fjäderfäproducenter uppmanas därför att upprätthålla smittskydd som förhindrar direkt och indirekt kontakt med vilda fåglar under alla årstider. Fågelinfluensavirus sprids framför allt via vilda fåglars träck som kontaminerar utomhusmiljön.

Vid ökad dödlighet eller symtom som kan tyda på fågelinfluensa bör veterinär kontaktas omgående. Symtomen kan bland annat vara nedsatt allmäntillstånd, minskad aptit, neurologiska störningar, andningsbesvär eller diarré. Svullnad av huvud och kam samt blödningar på benen kan ibland ses. Sjukdomsförloppet är ofta snabbt och fåglarna kan dö innan tydliga symtom hunnit utvecklas.

Veterinärer uppmanas också att vara uppmärksamma på sjukdomssymtom som kan tyda på fågelinfluensa hos däggdjur, särskilt katter och nötkreatur. Kontakta epizootijouren på SVA vid misstänkta fall för råd om provtagning mm.

ECDC:s bedömning ligger kvar på oförändrad risknivå, vilket är att risken för smitta till människor i Europa generellt är låg vad gäller fågelinfluensa av den aktuella kladen 2.3.4.4b. Den typ av fågelinfluensa H5N1 som konstaterats i Sverige och Europa 2021–2025 ska inte förväxlas med H5N1 som påvisades i Sverige 2006–2007 (kladen 2.2.1 och 2.2.2), som förknippades med allvarligare sjukdom och hög dödlighet bland människor. Den generella rekommendationen till allmänheten är dock att inte vidröra döda eller sjuka djur och att även förhindra att exempelvis hundar eller katter är i nära kontakt med dessa. För personer som upplever luftvägssymtom efter att ha hanterat fåglar med konstaterad fågelinfluensa rekommenderar Folkhälsomyndigheten att de ska ta kontakt med vården och då också säga att de har hanterat fåglar med fågelinfluensa.

SVA är tacksam för rapporter om observationer av sjuka eller döda vilda fåglar, eller andra vilda djur till <https://rapporteravilt.sva.se/>.

Bilaga 1

Tabell: Konfirmerade fynd av fågelinfluensa hos vilda fåglar sedan 1 september 2026

Fynddatum	Ankomstdatum	Subtyp	Fågelart	Län	Kommun
2026-09-21	2026-09-29	H5N1	Häger	Skåne	Kristianstad
2026-09-09	2026-09-11	H5N1	Grågås	Blekinge	Sölvesborg
2026-08-26	2026-09-01	H5N1	Havsörn	Blekinge	Karlskrona